Мынбаева

НҰРА

Еженедельная газета Нуринского района

№ 6 (46276) СУББОТА, 5 февраля 2005 года

Издается с 1 мая 1963 года. ГАЗЕТА ИЗДАЕТСЯ ПРИ ФИНАНСОВОЙ ПОДДЕРЖКЕ АКИМАТА И МАСЛИХАТА НУРИНСКОГО РАЙОНА. Цена договорная

ОТЧЕТНЫЕ ВСТРЕЧИ

ЖИВОЙ ДИАЛОГ

На 26 января в 11 населенных пунктах Нуринского района прошли отчетные встречи акима района Д. М. Кусаинова с населением. 25 января подобные встречи, проводимые по инициативе Главы государства, состоялись в селах Ивановка и Тассуат.

В них приняли участие заместитель директора областного департамента сельского хозяйства Т. Ю. Аблаева, секретарь районного Маслихата Т. Р. Рахимбеков, руководители районных служб и отделов. В обоих селах на встречу были официально приглашены руководители местных сельхозформирований, в их числе инвестор ФПК «Квант» (с. Ивановка) В. Ван-Тун-Шань.

С информацией об итогах социально-экономического развития района за 2004 год на встрече выступил аким района Д. М. Кусаинов. В своем выступлении он отметил, что в районе уже стало традицией ежегодное проведение встреч-сходов с жителями населенных пунктов района, на которых подводятся итоги социально-экономического развития каждого населенного пункта, отчитываются все службы на местах, обсуждаются проблемные вопросы.

Говоря об итогах прошедшего года, Д. М.Кусаинов подчеркнул, что вся работа районного акимата была нацелена на решение главной задачи: улучшение и повышение жизненного уровня жителей района, в связи с чем были определены приоритетные направления, приняты программы и разработан конкретный план действий.

В ходе выполнения принятых программ достигнуты положительные результаты в развитии реального сектора экономики – в промышленности, сельском хозяйстве, инфраструктуре. Увеличилось количество зарегистрированных юридических лиц, возрос объем промышленной продукции. По сравнению с предыдущим годом увеличилось число зарегистрированных субъектов малого бизнеса, количество крестьянских хозяйств. Производство валовой продукции сельского хозяйства составило около 5 млрд. тенге. С общей площади в 256 тыс.

гектаров собрано 173,7 тыс. тонн зерна. Наблюдается рост поголовья скота, производства животноводческой продукции. Проводится значительная работа по санитарной очистке населенных пунктов, уличному освещению, благоустройству и озеленению, ремонту дорог, реализуется Программа жилищного строительства.

Осуществляется Программа по снижению бедности, по 23 видам и формам оказывается адресная негосударственная помощь, проводятся благотворительные акции. Создаются условия для возвращения на историческую родину оралманов и наших земляков разных национальностей, уехавших несколько лет назад за пределы страны, успешно функционируют национальные культурные центры.

Укрепляется материально-техническая база объектов образования и здравоохранения, строятся и вводятся в строй новые школы, пристройки к ним. Произведен капитальный ремонт четырех школ района и здания районной больницы. Отмечается результативная работа по привлечению педагогических и медицинских кадров на село, создаются условия для работы и обустройства специалистов.

В районе широко отмечалось 50-летие освоения целинных и залежных земель, разработан комплексный план по достойной встрече 60-летия Победы в Великой Отечественной войне, особое внимание уделяется ветеранам войны и труда. Ведется работа по укреплению стабильности в районе.

В центре внимания и вопросы укрепления материально-технического состояния участковых пунктов полиции, сельских акиматов. Приобретены 9 машин марки «УАЗ», которые будут выделены сельским округам Тенгизского региона.

Аким района Д. М. Кусаинов остановился и на нерешенных проблемах, недостатках, коснулся вопросов, которые предстоит решать в 2005 году, в частности говорил о подготовке к празднованию 60-летнего юбилея Победы и участии нуринцев в строительстве парка в Караганде, возводимого в честь этой даты. Был также затронут вопрос о проведении предстоящих весенне-полевых работ, о порядке обеспечения сельхозпроизводителей льготными кредитами, ГСМ и семенами.

В Ивановке оценку работы акима района и его команды от имени сельчан дала председатель первичной ветеранской организации Т. П. Коневец, признав ее удовлетворительной. Она же озвучила актуальные для жителей села вопросы, требующие своего решения, а именно: строительство новой школы взамен старой – каменной и холодной, общественной бани и подготовка к празднованию 100-летия земляка ивановцев академика Карима Мынбаева. В оценке работы районного акимата Т. П. Коневец поддержал глава крестьянского хозяйства Н. М. Колипонко. А затем состоялся живой диалог между акимом района, приехавшими с ним руководителями районных служб и жителями села. На все заданные вопросы были даны обстоятельные ответы, а вопросы, требующие рассмотрения – взяты на контроль.

В селе Тассуат в заключение встречи выступили пенсионер В.П. Куценко и директор ПК «Индустриальный» И. Ф. Дильман, которые поблагодарили акима района Д. М. Кусаинова за интересную, содержательную беседу и проделанную районным акиматом работу, признав ее удовлетворительной и связав ее с заметно возросшим жизненным уровнем жителей села. Так что, очевидно, не случайно на встрече с акимом района жители этого села интересовались сотовой связью, да и тот факт, что в селе из 350 дворов в 150 есть легковые автомашины, тоже говорит сам за себя.

Л. ГОРДИЕНКО.

На снимке: (слева направо) секретарь районного Маслихата Т. Р. Рахимбеков и аким района Д. М. Кусаинов на встрече с жителями села Ивановки.

Нұра ауданы әкімінің тұрғындармен есеп беру кездесулерінің өту кестесі

№	Өтетін жері	Есеп беру күні	Уақыты	Өтетін
1.	Балықтыкөл ауылы	08.02.2005 ж.	11.00	әкімият
2.	Пржевал ауылы	09.02.2005 ж.	11.00	клуб
3.	Амантау ауылы	10.02.2005 ж.	11.00	әкімият
4.	Соналы ауылы	15.02.2005 ж.	10.00	мектеп
5.	Құланөтпес ауылы	15.02.2005 ж.	15.00	клуб
6.	Жанбөбек ауылы	16.02.2005 ж.	10.00	мектеп
7.	Талдысай ауылы	16.02.2005 ж.	15.00	мектеп
8.	Шұбаркөл кенті	17.02.2005 ж.	10.00	мектеп
9.	Ткенекті ауылы	17.02.2005 ж.	15.00	мектеп
10.	Қарақаска ауылы	18.02.2005 ж.	10.00	мектеп
11.	Баршын ауылы	18.02.2005 ж.	15.00	әкімият
12	Киевка кенті	22.02.2005 ж.	15.00	Мәдениет үйі

График проведения отчетных встреч акима Нуринского района с населением

№	Место отчета	Дата отчета	Время проведения	Место проведения
1.	село Балыктыколь	08.02.2005 г.	11.00	акимат
2.	село Пржевальское	09.02.2005 г.	11.00	клуб
3.	село Амантау	10.02.2005 г.	11.00	акимат
4.	село Соналы	15.02.2005 г.	10.00	школа
5.	село Куланотпес	15.02.2005 г.	15.00	клуб
6.	село Жанбобек	16.02.2005 г.	10.00	школа
7.	село Талдысай	16.02.2005 г.	15.00	школа
8.	поселок Шубарколь	17.02.2005 г.	10.00	школа
9.	село Ткенекты	17.02.2005 г.	15.00	школа
10.	село Каракаска	18.02.2005 г.	10.00	школа
11.	село Баршино	18.02.2005 г.	15.00	акимат
12.	поселок Киевка	22.02.2005 г.	15.00	ДК

Уважаемые жители района!

Впервые по поручению Главы государства с 15 января 2005 года в районе проходят отчетные встречи акима района, где он информирует население о проводимых в стране реформах, работе центральных и местных органов, имеющихся проблемах и путях их решения для улучшения и повышения жизненного уровня каждого конкретного населенного пункта, отчитывается о своей личной работе.

Встречи, прямой, откровенный разговор помогут лучше узнать Ваше мнение о деятельности власти, получить оценку ее работы.

У каждого есть возможность лично задать вопрос, высказать свое мнение, замечания и предложения по работе акимов. Для того, чтобы Вы могли это сделать в почтовом отделении каждого населенного пункта установлены специальные ящики.

Приглашаем Вас принять самое активное участие в этой важной общественной акции. Ни одно Ваше обращение, предложение по улучшению работы исполнительных органов, решению социально-бытовых вопросов, развитию региона не останется без внимания. Все замечания, пожелания будут учтены не только при оценке их работы, но и найдут отражение в конкретных планах и мероприятиях.

Напоминаем телефоны горячих линий : 22-5-43, 21-6-32, 22-8-80.

ҰЛЫ ЖЕҢІСТІҢ 60 ЖЫЛДЫҒЫНА

ӨТКЕН ӨМІР ІЗДЕРІ

Биылғы жылы еліміз, халқымыз Ұлы Отан соғысының жеңіспен аяқталғанына 60 жыл толуына байланысты үлкен мерекені өткізу шараларын белгілеп отыр. Тіпті, бүкіл әлем жұртшылығы болып, сол өткен қиян-кескі соғыста жеңген күнін атап өту шараларын жүргізіп жатыр. Соғыста миллиондаған адамдар қырылды, жер жүзі халқына өте үлкен апат-шығын келтірді.

Қазақстаннан 1 млн. 200 мың адам әскерге шақырылды. Олардың көбі майданнан оралмады. Қаншама боздақ Отаны үшін қыршын кетті. Арттарында аңырап ата-аналары, жесір болып жарлары, жетім болып балалары қалды.

Дегенмен, «біз жеңген ата-бабалардың ұрпағымыз». Солардың жеңісінің арқасында біз жарық күнді көріп, мемлекет құрып, ел болып, күнделікті жұмыстарды істеп жатырмыз.

Нұра ауданындағы өз замандастарыммен газет арқылы хабарласып, осы 60-жылдық мерекеге байланысты мектептерде өтіп жатқан іс-шараларды көпшілікке жеткізу ниетімен қолыма қалам алдым.

Біздің Қарой ауылында Мақажанов Нұрсапа атамыз, ортамызда жүрген, - сонау сұрапыл соғыстың жалғыз куәсі. Ол кісімен кездесу өткізу, мектеп іс-шараларына шақыру, күнделікті өмірінде қамқорлық, қолғабыс жасау – мектеп ұжымының жыл сайынғы бағдарламасында орын алған.

Тарих пәнінің мұғалімі Жақсылық Байсаловтың басшылығымен жоғары сынып оқушыларынан ардагерімізге қамқорлық көрсететін арнайы топ белгіленген.

Айтарым, жақында еңбек-соғыс ардагері Нұрсапа атамыздың 80 жасқа толған мерейтойын мектепте жоғары сынып оқушылары ортасында салтанатты түрде атап өттік. Тарих пәнінің мұғалімі Жақсылық Мақажанұлы ардагердің соғыс жылдарындағы ерлік, ұрыс жолдарын баяндап берді.

«Нұрсапа атай 1942 жылы, 18 жасында зеңбірекшілер командирі болып, 56- артиллерия полкының құрамында Калинин майданында соғысқа кіреді. Одан 201 ауыр танк, 61-танк дивизияларының құрамында Торжок-Москва бағытында кескілескен ұрыстарға қатысқан. Талай рет жаумен бетпе-бет кездескен кездер де болған. Жараланған да, госпитальді де көрген. Қайтадан сапқа тұрған.

1943 жылы 19 жасар жауынгер Мақажанов Нұрсапа Горький қаласына америкалық М4А2, Н3С маркалы ауыр танктерді меңгеруге 6 айлық курсқа жіберіледі. 1944-45 жылдары 201- ауыр танк бригадасының құрамында Жапониямен соғысқа қатысып, Моңғолия жерінде самурайларға соққы берген. 9 Май – Жеңіс күнін Моңғолияның Чойболсан қаласы түбінде естиді. Ол кезде Нұрағаның Жапониямен соғысының қызған кезі еді. Ресейдің шығысын, Моңғолия жерін 1945 жылғы тамыз айының аяғында азат етіп, Совет армиясы Жапонияны тізе бүктіреді. Сонымен екінші дүниежүзілік соғыс та аяқталады.

Одан әрі ардагер-жеңімпаз Нұрекең Қытай жерінен Хинган таулары арқылы соғыс кезінде талан-таржыға түскен Ресей, Моңғолия мемлекеттерінің мыңдаған малдарын қайтаруға, қираған қалалар мен көпірлерді қалпына келтіруге қатысады. Тек 1947 жылдың күзінде жеңімпаз жауынгер Нұрекең аман-есен туған жеріне оралады»,- деп аяқтады сөзін Жақсылық Мақажанұлы. Оқушылар атайдың ерлік жолдарынан сыр шертетін фото-стендпен таныстырылды.

Келесі ретте атайға құттықтау лебіздері айтылып, мектеп ұжымы халқымыздың салтымен ардагердің иығына шапан жапты.

Жоғары сынып оқушылары құттықтау сәлемі ретінде ән айтып берді, би биленді, суретке (фотоға) түсірілді. Оқушылар сұрағына ардагеріміз аталы сөзбен, сапалы да тәрбиелі деректермен жауап беріп отырды.

Сөз кезегі өзіне берілгенде, соғыс, еңбек ардагері Нұрсапа атай 1947 жылдан бүгінге дейінгі еңбек жолынан сыр шертті. -Өмір жолына куә ретінде 14 медальдар мен 2- дәрежелі Отан соғысының орденінің берілуіне тоқталды. 1947-49 жылдары - Өркендеу ауылында есепші , ферма меңгерушісі, 1949 ж – Киевкада «Сталин жолы» газетінде, аудандық сотта қызмет істеген.

1951-53 жылдары – аупартком нұсқаушысы, аудандық комсомол комитетінің

І-хатшысы, аупарткомның бөлім меңгерушісі.

1956-60 жылдары – Алматы жоғары партия мектебіне жіберілген. (ВПШ). Одан кейінгі жылдары Нұрекең Маржанкөл совхозының директоры, Жезқазған аупарткомында нұсқаушы, Тельман аупарткомының ІІ-хатшысы, Шахтер астық қабылдау пунктінің директоры болып еңбек етіп, 1987 жылы зейнеткерлікке шықты.

Одан соң да Нұрсапа ата Қарой ауылының шаруашылығында еңбекке араласып отырды.

Атайдың жоғары білімді үш ұлы бар. Сағынтайы – мектепте, Мараты – Қарағандыда, Қайраты – Астанада қызмет етіп жүр.

Сөзінің соңында атай: «Ең бастысы ел аман болсын, біздер көрген қиындықты ұрпақтарымыз көрмесін» деген еді.

Қайталап айтсам, «біз жеңген ата-бабаларымыздың ұрпағымыз».

Сондықтан әр қазақстандық, әсіресе оқушылар атасын, соғысқа қатысқан әкесін сыйлап, құрметтеп, олардың қарттығына көңіл бөліп, сүйіспеншілікпен қараса екен деймін. Бүгінгі кездесу замандастарыма ой салды деп ойлаймын.

Мұхамеджанова Айгерім,
11-сынып оқушысы
Қарой орта мектебі.

ОЙЛАУ ЖҮЙЕСІНІҢ БОСТАНДЫҒЫНА – КЕҢ ӨРІС

НҰРА МЕКТЕБІНЕ – 30 ЖЫЛ!

Оқу құралдары қанша сапалы болғанымен, мұғалімнің кәсіби шеберлігі төмен болса онда нәтиже де төмен болады.

Ахмет Байтұрсынов.

Жаңа жылдың алдында астықты Нұра өңіріндегі іргелі көне ауылдардың бірі Изендіде екі тойдың басын қосқан дүбірлі думан болып өтті: бірі бұрнағы асыл тұқымды «Нұра» қой кеңшарының 60-жылдығына, ал екіншісі – ауыл мектебінің сәулетті жаңа екі қабатты ғимаратқа көшіп, оқу-тәрбие процесін жаңаша сипатқа ауыстыруының 30 жылдығына арналды. Ұзақты күнге созылған естен кетпес мерекенің бірінші бөлімі ауыл жылдары аясында іске қосылған мәдени-спорттық кешеннің тыныс-тіршілік сұранымының бәріне сай көп салалы орнының бірі – кең сарай мәжіліс залында өткізілсе, түн жамылып, ауыл көшелерін безендірген электр сәулелері жұлдыздармен жымыңдасқан сәтке дейін созылған екінші бөлімі осында мерейтойын салтанатты атап отырған білім ордасында жалғасты.

Жылы сөз жанға шипа, бойға қуат. Естелікке бой ұрған жүрекжарды лебіздер, ақ тілек баталар аз болмады. Негізі жаңа ғимараттың дүниеге келіп, жас ұрпаққа саналы білім, саналы тәрбие берудің жаңа үрдісіне нық қадам жасауына сол кездері билік басында болып, ел басқарған көзі ашық зиялы төл тума азаматтар мұрындық болған, туған ортасының болашағын әлемдік ұлтжандылық тұрғыдан болжай білген. Әрине, шаруашылықтың экономикасын нығайтып, отыз жылдық қазығын тереңге бойлатқан соң қолға алынған игі шара бұл. Сонда ауылдастар аузынан түспейтін аңыз есім, абзал тұлға Нағидолла Әлібеков – кеңшар директоры, біріп-бірі алмастырып көп жыл селолық кеңесті басқарған соғыс ардагерлері Әбдікәрім Құдайбергенов, Байдолла Бокаев тағы тағылары. Кейінгісі осында білімнің нәрлі бұлағының көзін ашып, ертеңіне қыран құсша қанат қаққан педагогтар ұжымын басқарып, зейнеткерлікке шыққанынша ұрпақ тәрбиесіне бар болмысын сарқа жұмсады. Орайында айта кету керек, осындай тұлғалы азаматтар есімі көңқоқыстан тазартылып, көркіне қан жүгірген орталық көшелерге беріліп, олардың сәнді-мәнді болашағы мектеп ұжымына тапсырылып, көп салалы тәрбие жұмысының біріне айналып отыр, ұрпақ сабақтастығын нығайтып, ертеңгі жеткіншекке мирас бол қалыптасқақ. Өмірден озса да артында өшпес із қалдырған абзал азаматтарға мектеп музейінің төрінен олардың еңбек жолын, адами қасиеттерін кең уағыздайтын көркемделген арнайы бұрыш берілген.

Сондай-ақ, отыз жылғы із салған алғашқы директорлар есімі де еңбегіне сай ескеріліп, кеңінен паш етілген. Қызығы осылардың 90 пайызы жергілікті кадрлар. Ал сәулетті ғимараттың алдында салтанатты өткізілген алғашқы қоңырауды Пақып Сафиулина қабылдаған. Бұдан соң директорлық креслоға отырған Әбсалам Қасымов, Байдолла Бокаев, Есен Әмірбеков, қазір математикадан береді, Сәкен Шоринов, Беркін Мұстафин, қазір ауыл әкімі. Кәсіби сабақтастықты одан әрі жалғастырып, жылма-жылғы оқу тәрбие процесінің жаңару үрдістеріне өзіндік үлес қосып, оны өмір талабына сай толықтыра берген.

Қазіргі мектеп директоры Есет Қыдырғанбеков қасиетті Изенді топырағынан нәр алып, алтын алқалы Жақан пен бесаспап жүргізуші, еңбек ардагері Ерген сынды, бала десе ішкен асын жерге қоятын ана мен әкеден тәрбие-тәлім алған, осы білім ұясында асқақ сезіммен сусындаған ұстаздар қауымынан дәріс алып түлеп ұшқан төл түлегі. Және де ол мұғалімдік жолын бастауыш сыныптардан бастап, бүгінгі дәрежеге жетуде үлкен кәсіби тезден өтіп, мол тәжрибе жинақтаған. Директорлық орындыққа педагогтар ұжымының ұсыныс-тілегімен келіп отырғанына 8 жылдың жүзі болыпты.

Той-думанның желпініс сәтін пайдаланып Есет Ергенұлын салиқалы сұхбатқа тартып, мектептің бүгіні мен ертеңі және қазіргі болып жатқан өзгеріс жаңалықтар, болашағы бұлыңғыр реформалар төңірегінде өрбімекші сауалдарға жауап беруін сұрап едім.

- Сіздерде оқу сапасының өткен кезеңмен алғанда біршама арта түсуі, осы бағыттағы оң үрдістер нышанының анық сипат алуы және материалдық база бекіп, ағымдағы жүйке тоздырар мәселелердің де дұрыс шешімін табуы, жалпы мұғалімдер арасындағы кәсіби үнтастықтың қалыптасуы, олардың болашаққа деген сенімінің беріктігі, жаңа өмірге деген құлшынысы көп жағдайда ой түрткі боларлықтай. Осылардың негізгілеріне қысқаша ғана тоқталып себебін ашып берсеңіз. Мұндай игі көріністі Сіз немен, қандай дәйектерге жатқызар едіңіз?

- Мұны қысқаша ғана тұжырымдасақ, қазіргідей нарықтық қатынастың берік орын алып, байлық көзі толығымен меншік қолына ауысқанда, қандай да бюджетке қараған мекеме-ұйымның, әсіресе мектептердің тұрақты нек артар, қаржылай нақты көмек-қолдау көрсетер адамы болуы шарт. Онысыз, тек, бюджет бөлген азын аулақ ақшаға, ұқыптының ұқыптысы жамауын жамай алмайды. Ал ондай адам экономикасы бекіген ЖШС мен шаруа қожалықтары басшылары. Бізде «Опанжар» жауапкершілігі шектеулі серіктестік директоры Қанат Отарбаев. Бұл азамат Изендінің төл тумасы, осы мектепте білім бұлағына сусындап, еңбек жолын да өз ортасында бастады. Біраз жыл «Балықтыкөл» кеңшарына арнайы шақырумен барып, мал шаруашылығының бас маманы қызметін атқарды. Туған жеріне келіп, басшылық билігін қолына алған 5 жылдың ішінде еңбекті ұйымдастыру мен өндірісті жаңа талапқа сай өркендету, жүргізу барысындағы игі қадам, оң көріністерді кішігірім мәдени революцияға жатқызуға болады. Соның ішінде мектеп пен шаруашылық арақатынасын нығайтып, Изендінің баршамызға ортақ туған жер, атамекен екеніне көзқарасты өзгертуі, жас ұрпаққа елжандылық пен Отан сүйгіштікті, салауаттық өмір салтын уағыздауы, кеше ана тілімізді қолға алып, екі жыл ішінде құжаттарды толықтай қазақша қаттап, біздің осы жолға түсуімізге мұрындық болуы оның кім екенін айқындап тұрғандай. Боса-моса ақшалай-заттай (әсіресе құрылыс материалдары) көмегі бір төбе. Қорыта айтқанда, Қанат Жариясұлы ұлтжанды азамат, қандай да болмасын мәселеге ол мемлекеттік тұрғыдан, Елбасының жиі айтып жүрген талап-тілектері тұжырымынан келеді. Содан да мектепке ыстық ықыласпен, терең түсінікпен қарап оның қажетін ашуда бір тартынбайды. Одан бері де, ұстаздардың әлеуметтік жағдайын жақсартып, ағымдағы мәселелерін шешуге (жем-шөп, отын-су) жылма-жыл қомақты көмек көрсетіп келеді.

Мінекей, шаруашылық басшысының мектептен мемлекеттің ертеңін көруі, ал ол үшін түлеп ұшқан түлектердің бойына сапалы білім, саналы тәрбие ұялататын ата-анадан кейін ұстаздар ұжымы екенін тамырынан ұстай білуі, оларды болашаққа сеніммен қарап, кәсіби шеберлігін ыныдай түсуге жетелейді, жауапкершіліктерін арттырады. Содан да мектепте ертеден кешке дейін алуан түрлі

секциялар жұмыс істеп, пән мұғалімдерінің қазіргі кезеңдегі өткір мәселелерге арналған сұрақ-жауап сағаттары мен байқаулар өткізіледі. Әрине, еңбек ардагерлері мен кеше ғана алтын ұя қабырғасынан зейнеткерлікке шыққан қарт ұстаздармен қызықты ашық әңгіме өткізіледі. Мысалы, оқу ісінің үздігі белгісінің иегері Шәмшібану Балғабекова жиі қонақта болады. Ол кезінде шәкірттеріне химия пәнінен дәріс берген. Әлбетте, Шәмшібану Кенжебайқызын тек химияны ұнататындар ғана емес, жалпы мектеп ұжымы қатты сыйлайды.

- Негізгі тақырыпқа өзіңіз әкеп тірейдіңіз. Есеке, пән мұғалімдерімен мектеп толық қамтамасыз етілді ме? Бұл біріншіден. Екіншіден, оқу құралдарының жабдықталу деңгейі қандай? Соның ішінде жаңа оқулықтар көп пе, олардың сапасы ше? Өзі басшы ретінде, маман ретінде әділін айтыңызшы – ұнайма олар?

- Алғашқы сауалыңызға ойланбай-ақ жауап беруге болады. Тек, шет ел тілінен беретін маманымыз жоқ. Басқа пән мұғалімдерімен толық қамтылған. Және олардың дені осы туған білім ордасында оқып қанаттанған кешегі шәкірттеріміз екенін мақтанышпен сезіммен айта аламыз. Ең бастысы, олардың қайсысы болмасын өз ісіне тыңғылықты білікті маман. Одан қалды жаңалыққа құлақтары түрік жүреді, оңтайлы-өміршеңін іліп алады. Шәкірттерімен тең құқықты адами қасиетпен жылы араласады, олардың ойлау жүйесінің бостандығына мейлінше кең өріс беруге тырысады.

Ал екінші сауалыңызға келетін болсақ, оған біріңғай нақты жауап беруге болмайды. Жаңа оқулықтарды, көп болмаса да, алып жүрміз. Бірақ, олардың сапа деңгейі әрқилы болып кездеседі. Бәлкім, мұның бір сыры үстіртін асығыс жазылуда сірә. Қалайда оқу деңгейін әлемдік стандартқа көтеру үшін, жас ұрпаққа сапалы білім беру үшін, әрине, білікті мамандардың қолынан шыққан және жиі-жиі өзгеріске түспейтін оқулықтар ауадай қажет.

- Әлгінде оқушылардың ойлау жүйесінің бостандығына мұғалімдер тарапынан барынша жағдай жасалынуда дедіңіз. Бұл сонда әлемдік стандартқа көшудің алғашқы қадамдарының бастау белгісі ме? Олай болса, білімді арналы биікке көтеруге септігі тие ме?

- Бұған еш қандай күмән келтіруге болмайды. Білімді жүйелі түсіндірумен бірге, балалардың өзіндік ізденіс әдістеріне де кеңшілік берілгені абзал. Сондағы мақсат, әлгіндегідей шәкірттердің ойлау жүйесінің бостандығын беру арқылы, олардың алған білімін өзіндік қорытып, жастайынан жалтақ болмай тұлғаланып кемелденуге жету. Әлемдік стандарттың негізгі талабы да осы. Сіздің сауалыңыз, жауабын өзі беріп тұр.

Әлбетте, әділдікке келуіміз керек шығар. Бізде педагогтар ұжымы бұл бағытты білімді стандарттаудың сара жолы деп қабылдағанымен, нақтылы бір нәтижеге жете қойды деу әлі тым ерте сияқты. Мысалы, былтырғы оқу жылында мектеп қабырғасымен қоштасқан шәкірттеріміз жаман білім көрсетпеді. Тек, бір ғана бала демесе, қалғандары 40 балдық көрсеткіштен көп асып түсті. Екі үміткердің грантқа, үшеуінің – кредитқа ие болып, еліміздің әрқилы жоғары оқу орындарына түсуі, міне, осындай баянды еңбектің айғағы болса керек. Биыл да осы деңгейден төмен демесек нұр үстіне нұр болары хақ.

- Жақсы. Есет Ергенұлы, көп айтылып, әр саққа жол сілтеген 12 жылдық білім жүйесіне көшу керек дегенге өз ойыңыз, көзқарасыңыз қандай?

- Бастапқыда ұстаздар ортасында әрқилы керекар пікірлер туындап, бұл жаңалыққа жете көңіл аударылмағаны рас. Қашанда, қандай жағдайда болмасын, ақиқатты анықтайтын уақыт қой. Бүгінде 12 жылдық білім жүйесін қабылдау қажеттігін өмірдің өзі ұсынып отыр. Өйткені бұл да әлемдік стандарттанудың бір тармағы. Тек, асығыстыққа жол берілмей, қазіргі таңда сала мамандарының, белгілі ғалымдардың жиі айтып жазып жүрген ауыспалы кезеңдегі қиындықтардан қалай жұмсақ өтіп, қандай дайындық шаралары бірінші кезекте қолға алынуы керек дегендей салиқалы ой тұжырымдарына тиісті назар аударылса екен.

- Өткен жылдың қазан айында Астанада білім және ғылым қызметкерлерінің III съезі өткені белгілі. Оған Елбасы да қатынасып, сөз сөйледі. Міне, осы жолы пән мұғалімдері ішінде қазақ тілі мұғаліміне ерекше көңіл аударылып, оған артылатын жүк басқалардыкінен артығырақ екені қалай айтылып еді. Әрине, мұның астары кімге де болса белгілі – мемлекеттік деңгейге көтере алмай қойған ана тіліміздің тағдыры жатыр.

Изенді қазақы ауыл, дей тұра сіздерде қазақ тілі мұғалімі кім? Жалпы тілдің дамуы мен оның қоғамдық ортада қазіргі алар орны қандай күйде?

- Бұл мәселе бізде дұрыс шешімін тауып, сара жолға түсті деп батыл айтуға болады. Оған, әлгінде өзіңіз ескерткендей, ортаның әсері де зор. Шынында Изенді қазақы ауыл. Сәбилер ана тілін бойына бесік жырымен бірге сіңірген. Дегенмен олардың есейе келе төл тілін өзге тілмен араластырып шұбарландырмауы үшін, мектепте үлкен тыңғылықты іс-шаралар өткізіледі. Әсіресе байқаулар жақсы нәтиже беріп жүр. Мінекей, осындай мемлекеттік маңызы бар жауапты істің мұрындығы боп, оқушылар жүрегіне Абай мен Мұхтар сөйлеген көркем тілді ұялатып жүрген қазақ тілі пәнінің мұғалімі, оқу ісі меңгерушісі Меруерт Жалмағамбетова. Бұл жерде оның шәкірттеріне халықтық дәстүрлер мен мәдени құндылықтарды дарытуы өз алдына, бастысы, олардың айтылғандарды ана тілінде ойлап бойына сіңіруіне жеткізуге күш салуында. Яғни ойлау жүйесінің бостандығына кең өріс беруінде, оқушыларды мемлекеттік тілмен әлемдік стандарттану жүйесіне жетелеуінде.

- Ал, информатика сабағының барысы қалай, оны кім жүргізеді??

- Оны директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Жанбек Берлібеков жүргізеді. Оқушылардың бұл салаға ынта-ниеті зор. Содан да Жанбек Мерекеұлына артылар салмақ аз емес. Бірақ, ол ешқашан мойын көрген емес. Керісінше, құрыш білекті жастарға тән жігермен бойындағы оқыған-тоқығанын шәкірттеріне барынша жеткізуге тырысады.

- Есет Ергенұлы, кішкентайлардың жағдайы қалай? Бастауыш сыныптарды айтамын. Бұлар нағыз болашақ емес пе?! Негіз осылардан, бастауыштан қаланатын шығар.

- Дұрыс айтасыз, баланы жастан дейді ғой. Мектепті бітіріп, оның атын шығаратын да, егемен еліміздің елеулі азаматы болып, оған еңбек сіңіретін де осылар. Бүгінде олардың білім бұлағына сусындап, дем алуына, спортпен шұғылдануына барлық жағдай жасалынған.

Айта кету керек, 8 жылдан бері бастауыш сыныптар бас тұлғасы Сандуғаш Қыдырғанбекова саналады. Өзі де бала тәрбиелеп отырған ана, жеткіншек шәкірттеріне көбіне осы тұрғыдан қарайды. Боса-моса көп жылғы ұстаздық тәжрибесі тағы бар. Ол бастауыш мектептегі әдістемелік жаңалықтар жетекшісі.

Осы тұста 30 жылдық мерейтойын қызықты, думанды тойлап жатқан Нұра орта мектебі директоры Есет Ергенұлымен сұхбатты аяқтауға тура келді. Өйткені желпінуге берілген үзіліс бітіп, мереке одан әрі жалғаса берді...

Б. БЕКМАҒАМБЕТОВ.
Изенді ауылы.

Суретте: түрегеп тұрғандар (оңнан солға қарай): мектеп директоры Есет Ергенұлы мен информатика мұғалімі, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасары Жанбек Берлібеков; отырғандар: бастауыш мектептің әдістемелік жүйесінің жетекшісі Сайдуғаш Қыдырғанбекова мен оқу ісінің үздігі белгісінің иегері, бұрынғы химия пәнінің мұғалімі Шәмшібану Балғабекова.

Суретті түсірген В.Пицулин.

ИЗМЕНЕНИЯ И ДОПОЛНЕНИЯ В ПОЛЬЗУ РАБОТНИКА

ПРАВОВОЙ ВСЕОБУЧ

23 декабря 2004 года Президентом республики был подписан Закон РК «О внесении изменений и дополнений в Закон РК «О труде в Республике Казахстан», просмотрев который каждый из нас сможет убедиться, что многие из статей изменены в пользу работника, защищая его права и обязанности. О том, что конкретно изменилось по отдельным статьям, мы попросили рассказать государственного инспектора по труду К.А.Жумадилову. Сегодняшние наши вопросы будут посвящены составлению индивидуального трудового договора.

Корр.: Кумыс Алиаскаровна, что бы Вы отметили наиболее важное, на что следует всем обратить внимание ?

К.Жумадилова: Прежде всего хотелось бы сказать, что обязанности работодателя (ст. 8) дополнены тремя подпунктами, которых прежде не было. Это касается предоставления работнику ежегодного оплачиваемого трудового отпуска , обязательного заключения с работником ИТД и знакомством его с коллективным договором и актами работодателя, а также – ведение точного учета рабочего времени, в том числе сверхурочных работ, во вредных, опасных условиях труда, на тяжелых физических работах, выполняемых каждым работником.

Но, главное, пожалуй, это то, что теперь работодатель не имеет права заключать индивидуальный трудовой договор сроком менее, чем на один год, зачастую уклоняясь при этом от предоставления гарантий и компенсаций, предусмотренных для работников, с которыми ИТД заключается на неопределенный срок. Конечно, кроме тех случаев, когда работника берут для выполнения определенной работы или на время замещения временно отсутствующего работника.

Корр.: А если срок индивидуального трудового договора истек, а работодатель и дальше желает сотрудничать с этим человеком, на какой срок тогда ему заключать договор?

К.Жумадилова: При повторном заключении с работником ИТД он считается заключенным на неопределенный срок.

При случае, если ни одна из сторон не потребовала прекращения ИТД, заключенного на определенный срок не менее одного, в связи с истечением его срока и трудовые отношения фактически продолжаются, то ИТД по новому законодательству считается заключенным на неопределенный срок.

Корр.: Появились ли какие-то изменения в статьях по расторжению индивидуального трудового договора?

К.Жумадилова : Да, изменения такие есть. И опять же – они говорят в пользу работника.

Взять, к примеру, статью 27, где перечисляются ограничения возможностей расторжения ИТД по инициативе работодателя, среди которых : письменное предупреждения работника за один месяц до расторжения договора; наличие обстоятельств исключающих или значительно затрудняющих продолжение работы; преждевременное расторжение по соглашению сторон.

В новом Законе эта статья дополнена тем, что запрещает расторжение ИТД по инициативе работодателя в следующих случаях:

- с беременными женщинами, женщинами, имеющими детей в возрасте до полутора лет, за исключением случаев , предусмотренных подпунктами 1), 5), 8), 9),10) 11), 12), 14) статьи 26 настоящего Закона;

- в период временной нетрудоспособности и пребывания работника в ежегодном отпуске, за исключением случая ,предусмотренного подпунктом 1) статьи 26 настоящего Закона.

Расторжение трудового договора вследствие несоответствия работника выполняемой работе по состоянию здоровья возможно при стойком снижении трудоспособности, препятствующем надлежащему исполнению трудовых обязанностей, либо если исполнение трудовых обязанностей противопоказано самому работнику или опасно для окружающих.

Невозможность продолжения работником исполнения трудовых обязанностей по состоянию здоровья должна быть подтверждена заключением медико-социальной экспертизы в порядке, установленном законодательством РК.

Корр.: А может ли повлиять на увольнение мнение профсоюза коллектива или какие-либо другие причины ?

К.Жумадилова: Эта же 27 статья имеет в новом Законе дополнения, где как раз и оговорено, какие еще ограничения возможны при расторжении индивидуального трудового договора по инициативе работодателя:

- при проведении аттестации, которая может послужить основанием для увольнения работника в соответствии с подпунктом 3) ст. 26 настоящего Закона, в состав аттестационной комиссии в обязательном порядке включается член комиссии от представителей работников данной организации;

- а также с работником, являющимся членом профессионального союза, по основаниям, предусмотренным подпунктами 2), 3), 8) ст. 26 настоящего Закона, производится с учетом мотивированного мнения органа профсоюза данной организации.

Корр.: Ну, что ж, дополнения к главам Закона «О труде в РК», действительно, очень важные. Спасибо Вам за разъяснения. Знакомя читателей с изменениями и дополнениями в следующей нашей беседе, продолжим разговор по другим главам.

Интервью вела
Н.ШЕВЧЕНКО.

Қарағанды облысы Нұра ауданы әкімінің аппараты әкімшілік мемлекеттік лауазымының бос орындарына орналасуға конкурс жариялайды

Үміткерлерге қойылатын жалпы біліктілік талаптар:

E-G-3 санаты үшін . Білімі жоғары кәсіптік . Мемлекеттік қызмет өтілі бір жылдан кем емес не осы санатындағы нақты лауазымдық функционалдық бағыттарына сәйкес облыстарда бір жылдан кем емес жұмыс өтілі болған жағдайда, орта кәсіптік білімі барларға рұқсат етіледі.

E-G-4 санаты үшін . Білімі жоғары кәсіптік, немесе орта кәсіптік немесе орта білімі барларға рұқсат етіледі.

Санат	Қызмет өткерген жылдарына байланысты жалақысы (теңге)	
	Бастап	дейін
E-G-3	15412	20733
E-G-4	13761	18531

1. Киевка кенті әкімі аппаратының бас маманы- бухгалтер -1 бірлік (E-G-3)
2. Пржевальское ауыла әкімі аппаратының жетекші маманы- - 1 бірлік(E-G-4)
3. Тассуат ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
4. Майоровка ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
5. Шахтер ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы - 1 бірлік(E-G-4)
6. Изенді ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
7. Ахметауыл ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
8. Көбетей ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
9. Балықтыкөл ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
10. Ақмешіт ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
11. Байтуған ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
12. Амантау ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
13. Кертінді ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
14. Заречное ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
15. Щербаков ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
16. Қарой ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
17. Баршын ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
18. Соналы ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
19. Жанбөбек ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
20. Шұбаркөл кенті әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
21. Құланөтпес ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
22. Ткенекті ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
23. Қарақаска ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)
24. Талдысай ауылы әкімі аппаратының жетекші маманы- 1 бірлік(E-G-4)

Функционалдық міндеттері:

-бюджеттік қаржылардың шығын сметасын және олардың есептеуін құрастыру. Штаттық кесте құрастыру. Айлық, тоқсандық балансстарды құрастыру, нысан, салықтар және аударымдар бойынша есеп жүргізу. Кіріс және шығын ордерлердің тіркеуін жүргізу. Зейнетақы аударымын аудару, бухгалтерия бойынша есептерді құрастыру.Халықтан салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдерін жинау.Түгендеу жүргізу.

Үміткерлерге қойылатын талаптар:

- **E-G-3 санатына** білімі- экономикалық
- **E-G-4 санатына** білімі- кәсіби
- Қазақстан Республикасының « Еңбек туралы», «Бюджет жүйесі туралы», « Салық және бюджетке төленетін басқа да міндетті төлемдер туралы», « Бухгалтерлік есеп туралы», « Мемлекеттік сатып алу туралы» Заңдарын білу.

Мемлекеттік тілді білгені жөн. «Word», « Excel» бағдарламаларымен компьютерде жұмыс істеу білу керек.

Аталмыш санаттың лауазымдары бойынша функционалдық міндеттерді атқару үшін қажетті өзге де міндетті білімдерді білу керек.

Конкурс республикалық ақпарат құралдарында (22.06.01ж « Егемен Қазақстан» , 23.06.01ж «Казахстанская правда» газеттерінде) жарияланған әкімшілік мемлекеттік қызметтің бос орнына конкурс өткізу ережелері қағидасына сәйкес өткізіледі.

Сынаққа жіберілген үміткерлерді тестіден өткізу құжаттарды қабылдау мерзімі біткен соң 5 **жұмыс күнің** ішінде белгіленген тәртіппен Қарағанды қаласы Бейбітшілік гүлзары, 39 мекенжайындағы дистанциялық тестілеудің аймақтық орталығында өтеді.

Бос әкімшілік мемлекеттік лауазымдарға орналасуға үміткерлерге арналған тестілеу бағдарламасы:

E-G-3 , E-G-4 санаттары үшін. Қазақстан Республикасының Конституциясын , Қазақстан Республикасының 1998 жылғы 2 шілдедегі « Сыбайлас жемқорлыққа қарсы күрес туралы» , Қазақстан Республикасының 1999 жылғы 23 шілдедегі « Мемлекеттік қызмет туралы» Заңдарын, Қазақстан Республикасының 1997 жылғы 11 шілдедегі «ҚР тілдері туралы» Заңын, Қазақстан Республикасы Президентінің 21.01.2000 ж. № 328 Жарлығымен бекітілген ҚР мемлекеттік қызметшілерінің қызмет этикасы Ережелерін (07.05.2002 жылғы №866 өзгертулерімен және толықтыруларымен) білуге арналған тестілерді қамтиды.

Әңгімелесуге жіберілген үміткерлер аталмыш конкурс бойынша тестілеу өткен соң Нұра ауданы аппаратында **3 жұмыс күнінің ішінде** өтеді.

***Конкурсқа қатысу үшін қажетті құжаттар осы хабарландыру жергілікті бұқаралық ақпарат құралдарының басылымдарында 472410 Нұра ауданы Киевка кенті, Кеңес көшесі, 50 үйге,* «Нұра»** газетінде жарияланғаннан кейін *15 күнтізбелік күнінің ішінде* тапсырылуы тиіс.Анықтама **телефондары: 21632, 22543,22561, факс22880.**

Конкурсқа қатысудың шығынын (конкурс өтетін жерге келу және тұру) азаматтардың қаржыларымен қамтиды.

Нұра ауданы әкімінің аппараты

Аппарат акима Нуринского района Карагандинской области объявляет конкурс на занятие вакантных административных государственных должностей

Общие квалификационные требования к участникам конкурса.

Категория E-G-3. Высшее профессиональное. Допускается среднее профессиональное образование при наличии не менее одного года стажа государственной службы или не менее одного года стажа работы в областях, соответствующих функциональным направлениям конкретной должности данной категории.

Категория E-G-4. Высшее профессиональное, либо среднее профессиональное или среднее.

Категория	Должностной оклад в зависимости от выслуги лет	
	От	До
E-G-3	15412	20733
E-G-4	13761	18531

1. Главный специалист- бухгалтер аппарата акима поселка Киевка - 1 ед. (E-G-3)
2. Ведущий специалист- аппарата акима села Пржевальское-1 ед. (E-G-4)
3. Ведущий специалист- аппарата акима села Тассуат-1 ед. (E-G-4)
4. Ведущий специалист- аппарата акима села Майоровка-1 ед. (E-G-4)
5. Ведущий специалист- аппарата акима села Шахтерское-1 ед. (E-G-4)
6. Ведущий специалист- аппарата акима села Изенда-1 ед. (E-G-4)
7. Ведущий специалист- аппарата акима села Ахметауылы-1 ед. (E-G-4)
8. Ведущий специалист- аппарата акима села Кобетей-1 ед. (E-G-4)
9. Ведущий специалист- аппарата акима села Балыктыколь-1 ед. (E-G-4)
10. Ведущий специалист- аппарата акима села Акмешит-1 ед. (E-G-4)
11. Ведущий специалист- аппарата акима села Байтуган-1 ед. (E-G-4)
12. Ведущий специалист- аппарата акима села Амантау-1 ед. (E-G-4)
13. Ведущий специалист- аппарата акима села Кертинды-1 ед. (E-G-4)
14. Ведущий специалист- аппарата акима села Заречное-1 ед. (E-G-4)
15. Ведущий специалист- аппарата акима села Щербаковское-1 ед. (E-G-4)
16. Ведущий специалист- аппарата акима села Карой-1 ед. (E-G-4)
17. Ведущий специалист- аппарата акима села Баршино-1 ед. (E-G-4)
18. Ведущий специалист- аппарата акима села Сопалы-1 ед. (E-G-4)
19. Ведущий специалист- аппарата акима села Жанбобек-1 ед. (E-G-4)
20. Ведущий специалист- аппарата акима села Куланутпес-1 ед. (E-G-4)
21. Ведущий специалист- аппарата акима села Ткенекты-1 ед. (E-G-4)
22. Ведущий специалист- аппарата акима села Каракаска-1 ед. (E-G-4)
23. Ведущий специалист- аппарата акима села Талдысай-1 ед. (E-G-4)
24. Ведущий специалист- аппарата акима поселка Шубарколь-1 ед. (E-G-4)

Функциональные обязанности:

-Своевременное исполнение бюджетных программ. Составление сметы расходов бюджетных средств и расчетов к ним. Составление штатных расписаний. Составление месячных, квартальных балансов, отчетов по формам. по налогам и отчислениям. Ведение регистрации приходных и расходных ордеров. Осуществление пенсионного отчисления. Проведение инвентаризации. Сбор налогов и других обязательных платежей с населения.

Требования к участникам конкурса:

Для категории **E-G-3:** образование – экономическое

Для категории **E-G-4:** образование- профессиональное.

-знание Законов РК « О налогах и других обязательных платежах в бюджет», « О бюджетной системе», « О труде в Республике Казахстан», « О государственных закупках», « О бухгалтерском учете».

Желательно знание государственного языка. Умение работать на компьютере с программами «Word", " Excel".

Другие обязательные знания, необходимые для исполнения функциональных обязанностей по должностям данных категорий.

Конкурс проводится на основе Правил проведения конкурса на занятие вакантной административной государственной должности, опубликованных в республиканских средствах массовой информации (в газетах «Егемен Казахстан» от 22.06.01г., «Казахстанская правда» от 23.06.01г.)

Кандидаты, допущенные к участию в тестировании, проходят его в установленном порядке в региональном центре дистанционного тестирования города Караганды в **течение 5 рабочих** дней после окончания срока приема документов по адресу: г.Караганда, бульвар Мира,39.

Программа тестирования кандидатов на занятие вакантных административных государственных должностей:

Для категории E-G-3, E-G-4 : включает в себя тесты на знание Конституции Республики Казахстан, Закона Республики Казахстан от 2 июля 1998 г. № 267-1 «О борьбе с коррупцией», Закона Республики Казахстан от 23 июля 1999г. «О государственной службе», Закона РК от 11 июля 1997 г. « О языках в РК», Правила служебной этики государственных служащих Республики Казахстан , утвержденные Указом Президента РК от 21.01.2000г. № 328 (с изменениями и дополнениями от 07.05.2002 г. № 866).

Кандидаты, допущенные к собеседованию проходят его в аппарате акима Нуринского района в **течение трех рабочих дней** после проведения тестирования по данному конкурсу.

Необходимые для участия в конкурсе документы должны быть представлены в **течение 15 календарных дней** с момента публикации объявления о проведении конкурса в районной газете **«Нура» по адресу: Карагандинская область, Нуринский район, поселок Киевка, ул.Советская, 50. Телефон для справок: 2-16-32, 2-25-43,2-25-61 факс: 2-28-80**

Расходы по участию в конкурсе (проезд к месту проведения конкурса и обратно, проживание и др.) граждане производят за счет собственных средств.

Аппарат акима
Нуринского района.

Вниманию руководителей сельхозформирований и крестьянских хозяйств!

КОНСУЛЬТИРУЕТ СПЕЦИАЛИСТ

Посев семенами наиболее урожайных, приспособленных к местным условиям сортов сельскохозяйственных культур – один из важных и наиболее доступных приемов повышения урожая. Практика показывает, что применение лучших районированных сортов зерновых культур, т.е. тех сортов, которые дали лучшие показатели по урожайности при сортоиспытании в данном регионе, повышают урожай в среднем на 2-3 центнера с гектара и больше.

Как бы хороши не были семена того или иного сорта, со временем, особенно при недостаточно высоком уровне агротехники, они снижают свои сортовые качества, постепенно ухудшаются. Поэтому периодически надо обновлять семенной материал. Для этого проводят сортообновление, периодически производя замену сортовых семян в хозяйствах семенами тех же сортов, но высших репродукций. Самыми высокими качествами обладают элитные семена, которые производят научно-исследовательские учреждения путем отбора лучших растений. Срок сортообновления семян зерновых культур в нашей области составляет, согласно рекомендациям, 4 года. Семена 6-ой репродукции (репродукция – это возраст семян) считаются семенами массовой репродукции. Семена каждого районированного сорта могут дать высокий урожай только в том случае, если они обладают хорошими качествами и соответствуют установленным требованиям (ГОСТу) или кондициям.

Показатели для 1-2-3 классов посевного стандарта яровой пшеницы, ячменя, овса:

- чистота: I кл. – 99%, II кл. – 98%, III кл. – 97%;
- всхожесть: I кл. - 95%., II кл. - 92%, III кл. - 90%;
- влажность для всех трех классов – 16%;
- наличие других растений на 1 кг: 1 кл. - не более 10 шт., в т.ч. сорняков не более 5 шт.; 2 кл. – не более 40 шт., в т.ч. сорняков не более 20 шт.; 3 кл. – не более 200 шт., в т.ч. сорняков не более 70 шт.

Наличие головни в семенах 1 и 2 классов не допускается. Не допускаются к посеву семена пшеницы при наличии в них:

- карантинных сорняков (семян и плодов);
- семян ядовитых сорняков (гелиотроп волосисто-плодный и триходесма седой);
- галлов пшеничной нематоды (пшеничная угрица);
- живых вредителей и их личинок, повреждающих семена пшеницы.

Допускается наличие клеща в семенах 3 кл. не более 20 шт. на 1 кг семян. Не допускаются к посеву семена пшеницы, собранные с полей, пораженных, по данным полевой апробаций, стеблевой и карликовой головней, а также пыльной и твердой головней в сумме не более 0,5 процента. Не допускаются к посеву семена элиты пшеницы, собранные с полей, пораженных, по данным полевого обследования (апробации), пыльной и твердой головней.

Семена зерновых культур должны протравливаться против головневых болезней. Сортовые качества семян зерновых определяют перед уборкой зерновых в фазе восковой спелости, проводя апробацию опытными апробаторами.

Семена, соответствующие госстандарту, считаются кондиционными, т.е. пригодными для посева. Семена по своим качествам ниже 3 кл. считаются некондиционными, их не разрешается использовать для посева.

Все хозяйства после очистки и засыпки семян обязательно должны сдать семена на лабораторный анализ, чтобы определить их пригодность. Предварительный анализ определяет только 2 показателя – всхожесть и влажность. Он не дает полную картину качества, поэтому для определения классности делают полный анализ. В полный анализ входят четыре исследования: по всхожести, чистоте, влажности и зараженности вредителями. Если семена по этим четырем показателям будут соответствовать ГОСТу, то семенная лаборатория выпишет удостоверение о кондиционности семян. На некондиционные семена выдается результат проверки семян. При реализации семян, т.е. покупке или продаже, выдаются следующие документы: на семена элиты – аттестат на семена, на семена последующих репродукций – свидетельство. От партии зерна, весом в 60 тонн, отбирается один образец. Срок действия удостоверения о кондиционности семян на зерновые – 4 месяца.

В нашей области районированы 5 сортов мягкой пшеницы: Саратовская–29 (считается сортом-стандартом, по ней сравнивают остальные сорта), Саратовская-42, Карагандинская-70, Карабалыкская-90, Эритроспермум-35. По твердой пшенице 2 сорта: Сид-88, Оренбургская-2. У нас также районированы 4 сорта ячменя: Донецкий-9, Донецкий-8, Карагандинский-5, Карабалыкский-150. Районированы 2 сорта овса: Мирный, Черниговский-28.

Наше государство уделяет большое внимание семенному фонду. Свидетельством тому служит Закон «О семеноводстве», вышедший 8 февраля 2003 г. За административные правонарушения в области семеноводства, зернового рынка и хранения зерна Законом предусмотрены штрафы крупного размера.

Господа руководители сельхозформирований и крестьянских хозяйств, просим вас не нарушать Закон «О семеноводстве». Не засоряйте поля через семена, особенно трудноотделимыми семенами сорняков: овсюгом, просом куриным, щетинником, гречихой татарской, бодяком полевым, вьюном полевым или березкой. Сдавайте семена на лабораторный анализ, используйте для посева только кондиционные семена, вовремя предоставляйте информацию по семенам, всегда помня пословицу: «От плохого семени не жди доброго племени!».

А.РАХИМБЕКОВА,
главный специалист, госсеминспектор Нуринского районного территориального управления МСХ РК.

ЕСКЕ АЛУ

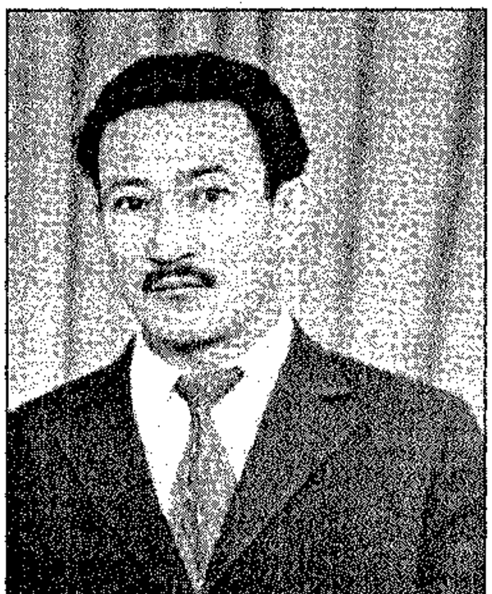

Серік Әкімбекұлы Киевка кентінің тумасы. Ол өткен жылдың 30-желтоқсанында ұзаққа созылған ауыр науқастан қайтыс болды.

Серік Әкімбекұлы 1936 жылы қаңтар айының 12 жұлдызында дүниеге келген. 8-класқа дейін Киевкада оқып, 1954 жылы онжылдықты Жезқазған рудниігінде тәмамдаған. Сол жылы Украинада Львов қаласындағы «Сауда экономикалық» институтына оқуға түскен. 1958 жылы институтты ойдағыдай бітіріп, жолдамамен Қарағанды қаласына келіп, облпотребсоюздың экономисі болып орналасқан. 1966 жылы Қарағанды қаласында кооператив институты ашылып, Серік Әкімбековты білімді экономист ретінде осы институтқа шақырады және экономика факультетінің деканы болып тағайындалады. Білімі мен шеберлігі, ұйымдастырушылық қабілеті, іскерлігі мен ізденгіштігі ескеріліп, Украинаға кандидаттық диссертация қорғауға жіберіледі. 1979 жылы Украинада «Экономика ғылымының кандидаттығына» диссертациясын ойдағыдай қорғап шықты. Осы жылдарда Магниткала жұмыс істеп жүрген Нұрсұлтан Назарбаевпен де тығыз қатынас жасап тұрған.

1993 жылы Алматыдағы Абай атындағы халық шаруашылық университетінің экономика кафедрасында экономика ғылымынан дәріс берді, профессор деген атақ алды. «Экономика теориясы» деген жоғары оқу орнына арналған оқулық жазды. Экономика ғылымының докторы, профессоры болды. Бойындағы күш-жігерін салауатты, сауатты шәкірт (студент) тәрбиелеуге жұмсады.

Бүгінгі, ертеңгі экономикамыздың қыр-сырын, нарық заңдарын шәкірттерге үйрете білді. Мысалы, Қарағандыдағы «Экономикалық университеттің (бұрынғы кооператив институты) ректоры, Еркін Аймағанбетов Серіктің шәкірті еді. Мұндай шәкірттер жүздеп саналады. Бауырларына, туыстарына, балаларына ақыл кеңес бере отырып, өмірден өз орнын табуға, білім-ғылымға, еңбекқорлыққа, бауырмалдыққа баулитын, үлкенмен де, кішімен де әрқашанда тең сөйлесетін.

Жүрегі таза, жұмысына, отбасына, әріптес достарына көңілі адал, адам жанын терең түсінетін сезімтал еді. Бауырмал, көпшіл, кішіпейіл, ақкөңіл, жұмсақ мінезімен әріптестері, туған-туыстары, араласып жүрген жора-жолдастары арасында қадірлі, сыйлы жан еді. Артында қалған жолдастары, бауырлары, туыстары, құда-құдағи, жекжаттары оны есінде мәңгі сақтайды.

Топырағың торқа, жатқан жерің жәйлі болып, қабірің нұрға толсын.

Еске алушылар: жездесі – Көбек, апасы - Әния, жиендері: Жәннәт, Ләззат-Ермек, Гүлзат-Аянберген, Ләйла-Уалихан, Сәйділ, Әлібек, Жәнібек, Әсет, Ғалымбек, Динара-Александр, Дария, Әлия.